

Derk Jan Eppink: Met Donald Trump krijgt Nederland nieuwe kansen in het Witte Huis

Posted on 18 januari 2025 by Derk Jan Eppink

Met de inauguratie – aanstaande maandag – van Donald Trump als 47ste president van de Verenigde Staten begint een politiek-culturele 'Wende' in de wereldpolitiek. De breuklijn loopt tussen de behartiging van het 'nationaal belang' dat Trump aanhangt en het multilateralisme dat Europa bepleit, met oog op '*global governance*'.

Trumps streven is niet een 'Metternichiaanse orde' met een *balance of power*, zoals na het Congres van Wenen (1815) in Europa, maar de 'Trumpiaanse wereldorde' met Amerikaans leiderschap onder het motto 'America First'. Kortom: de nieuwe '*Sheriff in Town*'.

In West-Europese oren klinkt dat als een moderne versie van de 'kanonneerbootpolitiek' die Europese koloniale mogendheden gebruikten om hun wil aan weerspannige volkeren op te leggen. Zoals Trumps opmerkingen over de

aankoop van Groenland, ten koste van Denemarken.

Groenland in de etalage

Voor de Deense regering is dat schrikwekkend, een aanbod waarvan ze hoopten dat het nooit zou komen. Amerika heeft een flink deel van het eigen territorium ooit gekocht. Zoals de 'Louisiana Aankoop', in 1803 ten westen van de Mississippi, van Frankrijk. In 1819 kocht Amerika van Spanje het oosten van Florida. Van tsaristisch Rusland in 1867 het enorme Alaska.

Trump wil Groenland in de etalage. Hij zet de Deense regering alvast onder indruk want hij sluit een militaire ingreep niet uit. En dat tegenover een collega-NAVO-lidstaat. De Deense koning zet Groenland groter in zijn wapenschild en de Deense premier Mette Frederiksen zegt dat Groenland 'niet te koop' is. Maar zij zet de deur op een kier: 'Het is ook belangrijk wat de inwoners van Groenland zélf willen.' Stel er komt een referendum en de meerderheid van de 56.000 inwoners van Groenland aanvaardt Amerika als beschermheer. Dat maakt meer indruk dan Denemarken.

Wie de aardbol bekijkt van boven ziet dat Groenland, voor Nederlanders een 'ver weg show', een groot eiland is (zes keer Duitsland) tussen Noord-Amerika en Rusland. Strategisch van belang want het is de vluchtroute van intercontinentale raketten. Bovendien zijn er van de 34 kritische grondstoffen 25 te vinden in Groenland. Waar grondstoffen zijn, komt China om de hoek kijken, en Rusland is dichtbij. Trump wil de Amerikaanse vlag planten vóór het te laat is. Geopolitiek begint met geografie en machtspolitiek is zijn methode.

In zijn eerste termijn was Trump succesvol in de omgang met de 'boeven' in de wereldorde: Rusland, China, Taliban, Iran, Noord-Korea. Vladimir Poetin hield zich koest. Wellicht was Rusland Oekraïne niet binnengevallen als Trump nog president was geweest. China heeft een langeretermijndoel: in 2049 de sterkste mogendheid ter wereld zijn, honderd jaar na de oprichting van de Volksrepubliek. De sinoloog Michael Pillsbury publiceerde er een boek over: *The Hundred-Year Marathon.* China heeft een strategie: het vult ongemerkt elk vacuüm, hoe klein ook. Het China van Xi Jinping, intussen 'president-voor-het-leven', oefent geduld. Momenteel kampt het land met een vastgoedcrisis. De economie pruttelt. Beter vier jaar wachten tot Trump weg is.

Iran hield zich tijdens de eerste termijn van Trump ook koest. Net als de Taliban.

Amerika liet de MOAB (*Mother of all Bombs*) in de buurt van het hoofdkwartier vallen. Toen Trump in 2021 verdween, kwam de Taliban weer in actie en heroverde Afghanistan. De Noord-Koreaanse potentaat, Kim Jong-un, gaf zijn kernwapens nooit op.

Harde aanpak van de ayatollahs

Met de terugkeer van Trump weten de '*bad guys*' hoe laat het is. Trump dreigde dat '*all hell will break out*' als Hamas de Israëlische gegijzelden niet vrijlaat vóór zijn beëdiging. Hamas had de boodschap begrepen en ging overstag. Niet onder druk van Joe Biden, maar door de woorden van Trump en diens draconische dreigement.

Iran kan rekenen op de harde aanpak. Het schrikbewind in Teheran dat ooit de 'as van het verzet' tegen Israël construeerde – via het Syrië van Assad, Hezbollah in Libanon en Hamas in de Gazastrook – is een '*sitting duck*'. Iraanse bondgenoten in het Midden-Oosten zijn geliquideerd; de relatie met Rusland is verzuurd. Het is niet uitgesloten dat Israël de Iraanse nucleaire installaties uitschakelt, met de zegen van Trump en met precisiebommen uit Amerika. Het verdwijnen van het ayatollah-regime zou een '*game changer*' zijn in het Midden-Oosten. Met de Iraanse revolutie in 1979 begon de wereldwijde radicalisering van de islam, tot in de straten van West-Europa.

Al geruime tijd doet Trump de belofte van een vredesregeling om de oorlog in Oekraïne te beëindigen binnen 24 uur. Zijn adviseurs noemen een termijn van 100 dagen. Het is evident dat Europa zélf niets kan bereiken, behalve sanctiepakketten die vooral de eigen economie verzwakken. Beëindiging van de oorlog in Oekraïne is een zaak van de 'Grote Mogendheden', zoals Amerika en Rusland; bij de tweede niet vanwege de economie maar door het bezit van 6.500 atoomkoppen. Europa oogt als de Oostenrijks-Hongaarse Dubbelmonarchie, een zwakke entiteit met veel trompetmuziek en marcherende operettelegers.

Europa doet er goed aan Trump niet te beleren, maar te kijken waar de ommekeer van Amerika uit bestaat. Trump II is beter georganiseerd dan Trump I. Susie Wiles (67), het eerste vrouwelijke stafchef in het Witte Huis, houdt het heft stevig in handen. Wie lekt vliegt eruit. Trump is veel meer gedisciplineerd dan voorheen. Zijn kandidaat-ministers komen vrij makkelijk door de hoorzittingen in de Senaat. Als hij de rechtsomkeert wil bestendigen, moet hij vier jaar doelgericht te werk gaan.

Na zijn inauguratie lanceert Trump ongeveer honderd '*executive orders*', een soort decreten. De grens met Mexico wordt praktisch gesloten. Amerikanen willen een einde aan de illegale immigratiestroom, van ruim 12 miljoen mensen ten tijde van het presidentschap van Biden. Die toestroom zorgde voor enorme problemen, vooral in grote steden, vaak door Democraten bestuurd.

Het klimaatbeleid gaat als '*green scam*' de shredder in. Trump wil de inflatie bedwingen door de energieproductie te verhogen, onder het motto '*drill baby drill*'. Het is waarschijnlijk dat Amerika het Klimaatakkoord van Parijs weer verlaat.

Woke wordt geschrapt

Woke, de eigentijdse culturele revolutie, wordt geschrapt bij de Amerikaanse federale overheid; veel grote bedrijven deden dat al. Het zou goed zijn als Europese landen dat voorbeeld volgen. Het 'model Californië' ging op in vlammen; Hollywood en omstreken brandde af tot op de grond. Dat was niet toe te schrijven aan klimaatverandering maar aan 'progressief wanbeheer': woke personeelsbeleid, onverantwoord natuurbeleid en falend waterbeheer. 'Woke' is '*broke*'.

Eigenlijk heeft Trump maar twee jaar. In 2026 volgen de *midterms* met de herverkiezing van het Congres waar Trump nu een nipte meerderheden heeft. Hij moet in korte tijd 'leveren'. Op buitenlands politiek terrein heeft hij praktisch de vrije hand, maar binnenlands is de ruimte beperkt. Hij moet een wet voor belastingverlagingen snel door het Congres loodsen, en er zelfs campagne voor voeren in kiesdistricten van weerbarstige partijgenoten.

Begin met luisteren

De blik van Trump op Europa is beperkt. Zijn gasten tijdens de inauguratie zijn vooral conservatieve en nationalistische politici, zoals Tino Chrupalla (AfD), de Italiaanse premier Giorgia Meloni, Éric Zemmour (Reconquête) en Tom Van Grieken (Vlaams Belang). Jammer dat de aanwezigheid van Geert Wilders niet lukte. Trump ziet Europa door de bril van natiestaten. Voor hem is de EU een regionale organisatie, zoals de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS). Europese staten kunnen een grotere rol spelen, maar de meeste zijn intern sterk verdeeld, Duitsland en Frankrijk voorop.

Nederland krijgt een kans zich met een 'rechts' kabinet sterker in Washington te

profileren. Deuren zullen in Trumpiaanse kringen makkelijker opengaan. Wel is gepaste emotionele intelligentie nodig, door Amerikanen, vooral Trumpisten, niet meteen de maat te nemen. Begin eens met luisteren.

*Eind 2024 verscheen **'Rechtsomkeert',** het nieuwe boek van **Derk Jan Eppink**. Daarin schetst hij in heldere taal hoe zich in Europa, de Verenigde Staten en zeker ook in Nederland een politieke omwenteling voltrekt. Het boek verscheen bij **Uitgeverij Blauwburgwal**, kost € **22,95** en kan onder meer **HIER** worden besteld.*

***Wynia's Week** verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar** met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee, **ook in het nieuwe jaar 2025**? Hartelijk dank!*